

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia ...*8 października*... 2021 r.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej B

P i W P w sprawie zgodności:

- 1) art. 9 ust. 2a zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, ze zm.), w brzmieniu nadanym przez art. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1924) w zakresie, w jakim „przewiduje, że spółki nieprzerejestrowane z rejestru handlowego do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przed 1 stycznia 2016 r.”:

- a) „utraciły byt prawny (...)”,

z art. 22 w związku z art. 2 i w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

- b) „utraciły byt prawny bez jakiegokolwiek postępowania zapewniającego możliwość obrony praw tych spółek oraz bez uprzedniego [ich] ostrzeżenia (...)”,

z art. 45 ust. 1, art. 61 ust. 1 w związku z art. 2 i w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji,

- c) „utraciły byt prawny i przez to utraciły one nieodpłatnie także całe swoje mienie (...)”,

z art. 64 ust. 1 i 3 oraz z art. 77 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 2 Konstytucji,

- d) „utraciły byt prawny i przez to utraciły one nieodpłatnie także całe swoje mienie (...), przy czym zastosowana w tym wypadku sankcja w postaci utraty podmiotowości prawnej, praw majątkowych i udziałów w spółkach jest sprzeczna z deklarowanym przez ustawodawcę celem tej regulacji (...)”,

z art. 64 ust. 1 i 3, art. 22 oraz art. 77 ust. 2 w związku z art. 2 Konstytucji;

- 2) art. 9 ust. 2a zdanie pierwsze oraz 9 ust. 2b ustawy z 20 sierpnia 1997 r. powołanej w punkcie 1, w brzmieniu nadanym ustawą z 28 listopada 2014 r. powołaną w punkcie 1 w zakresie, w jakim przepisy te przewidują:

- a) „nacionalizację majątków (ogółu praw majątkowych) spółek nieprzerejestrowanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przed 1 stycznia 2016 r. oraz utratę przez wspólników tych spółek ich praw majątkowych w postaci udziałów w tych spółkach (...), również w takim zakresie, w jakim wyłączają możliwość obrony praw tych spółek w postępowaniach administracyjnych i sądowych przed przejściem ich majątków (ogółu składników majątkowych) na rzecz Skarbu Państwa”,

z art. 64 ust. 1 i 3 oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji,

- b) „wywłaszczenie *ex lege* majątków spółek nieprzerejestrowanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przed 1 stycznia 2016 r. (...) w takim zakresie, w jakim wyłączają możliwość obrony praw tych spółek w postępowaniach administracyjnych i sądowych przed przejściem ich majątków (ogółu składników majątkowych) na rzecz

Skarbu Państwa oraz wyłączają przez to także pośrednio możliwości obrony praw przez wspólników tych spółek”,

z art. 21 ust. 2, art. 64 ust. 1 i 3, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji,

- c) „swoistą konfiskatę majątków (przepadek ogółu praw majątkowych), (...) na rzecz Skarbu Państwa oraz wyłączają przez to także pośrednio możliwości obrony praw przez wspólników tych spółek”,

z art. 46, art. 64 ust. 1 i 3 oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji;

- 3) art. 9 ust. 2b ustawy z 20 sierpnia 1997 r. powołanej w punkcie 1, w brzmieniu nadanym ustawą z 28 listopada 2014 r. powołaną w punkcie 1 w zakresie, w jakim „przewiduje wygaszenie (nacjonalizację, wywłaszczenie *ex lege* lub przepadek) praw wspólników spółek nieprzerejestrowanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przed 1 stycznia 2016 r. do udziału tych wspólników w masie likwidacyjnej spółek, które utraciły byt prawny na mocy art. 9 ust. 2a zdanie pierwsze [ustawy z 20 sierpnia 1997 r. powołanej w pkt 1] (...)”,

z art. 64 ust. 1 i 3, art. 21 ust. 2, art. 46 oraz art. 45 ust. 1 i art. 79 ust. 1 oraz art. 77 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

podjąć zawieszono postępowanie.

Rafał Wojciechowski

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 23 listopada 2018 r. (data nadania) B P i W P (dalej: skarżący), reprezentowani przez pełnomocnika z wyboru, wystąpili z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący byli właścicielami nieistniejącej obecnie spółki, która została ujawniona w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Z pod nr

Z dołączonych do skargi kopii orzeczeń wynika, że marca 2018 r. osoby podające się za aktualny zarząd spółki złożyły po raz kolejny wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego. Postanowieniem z kwietnia 2018 r. (niedołączonym do skargi) referendarz Sądu Rejonowego w Z odrzucił powyższy wniosek. Stwierdził on – na podstawie m.in. art. 9 ust. 2a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770, ze zm.; dalej: u.p.w.KRS) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1924) brak zdolności sądowej po stronie wnioskodawców. Orzeczenie to zostało zaskarżone przez skarżących, którzy domagali się rejestracji spółki.

Sąd Rejonowy w Z postanowieniem z czerwca 2018 r. (sygn. akt) stwierdził, że 1 stycznia 2016 r. spółka utraciła zdolność sądową, gdyż nie złożyła wniosku o wpis do KRS. W konsekwencji tego sąd uznał, że skarga na czynności referendarza jest niezasadna i odrzucił wniosek o rejestrację.

Sąd Okręgowy w P postanowieniem z sierpnia 2018 r. (sygn. akt) oddalił zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Rejonowego. Od orzeczenia Sądu Okręgowego skarżący wnieśli skargę kasacyjną.

W związku z powyższym, postanowieniem z 30 października 2019 r. Trybunał Konstytucyjny zawiesił postępowanie w sprawie.

Skarga kasacyjna została oddalona postanowieniem Sądu Najwyższego z września 2020 r. (sygn. akt).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu.

Na postanowienie Sądu Okręgowego w P z sierpnia 2018 r. (sygn. akt), wskazane w skardze jako ostateczne, skarżący wnieśli skargę kasacyjną, która została oddalona postanowieniem Sądu Najwyższego z września 2020 r. (sygn. akt).

W związku z powyższym postanowieniem Sądu Najwyższego, Trybunał Konstytucyjny na podstawie art. 78 u.o.t.p.TK postanowił wznowić postępowanie w sprawie złożonej skargi.

Rafał Wojciechowski